

مسیر تجارت بدون دلار

از همسایگان تا بریکس

تحریم برای ایران فقط محدودیت فروش نفت یا دسترسی به منابع ارزی نیست؛ بخش مهمی از هزینه تحریم، از مسیر دشوار شدن مبادلات مالی و افزایش هزینه تجارت ایجاد می‌شود. در چنین شرایطی، ایران باید از مزیت‌هایی که در اختیار دارد، برای ساختن مسیرهای جایگزین استفاده کند؛ یکی از مهم‌ترین این مزیت‌ها، همسایگی با ۱۵ کشور است.ایران در میان کشورهایی قرار دارد که از ظرفیت کم‌نظیری برای توسعه تجارت منطقه‌ای برخوردارند. بسیاری از همسایگان ایران با درگیر تحریم‌های غرب هستند یا دست‌کم علاقه‌مندند وابستگی تجارت خود را به نظام مالی و ارزی غرب کاهش دهند. بنابراین توسعه تجارت با ارزهای محلی می‌تواند نقطه اتصال منافع ایران و شرکای منطقه‌ای باشد. البته تجارت با ارزهای محلی به معنای حذف فوری دلار از همه‌مبادلات نیست، مسأله، ایجاد گزینه‌های بیشتر برای تسویه تجارت است. اگر ایران بتواند با کشورهای همسایه حساب‌های متقابل، اتاق‌های پایایی، خطوط اعتباری و سازوکارهای تسویه با پول ملی ایجاد کند، بخشی از تجارت خارجی بدون نیاز به عبور از شبکه‌های دلاری انجام خواهد شد. نتیجه چنین روندی، کاهش هزینه مبادله، کاهش ریسک مسدود شدن پرداخت‌ها و در نهایت کاهش بخشی از فشار تحریم است. این سیاست زمانی اثرگذاری بیشتری پیدا می‌کند که از سطح پیمان‌های دوجانبه فراتر برود و به یک شبکه منطقه‌ای تبدیل شود. ایران می‌تواند به جای آن‌که با هر کشور به‌صورت جداگانه و محدود عمل کند، مجموعه‌ای از توافق‌های پولی و بانکی را به یکدیگر متصل کند؛ به‌گونه‌ای که تجارت ایران با روسیه، چین، هند، کشورهای آسیای مرکزی و همسایگان عربی، تا حد امکان از مسیرهای مالی متنوع انجام شود.

در این میان، بریکس یک ظرفیت مهم‌تر در اختیار ایران قرار می‌دهد. حضور ایران در کنار اقتصادهایی مانند چین، روسیه، هند و برزیل می‌تواند زمینه توسعه استفاده از ارزهای ملی، اتصال نظام‌های پرداخت و ایجاد سازوکارهای تسویه غیرغربی را فراهم کند. تجربه روسیه، چین و برزیل نشان داده است که استفاده از ارزهای محلی زمانی معنا پیدا می‌کند که پشت آن زیرساخت بانکی و پرداخت وجود داشته باشد. بنابراین هدف ایران نباید صرفاً امضای چند پیمان پولی باشد؛ باید شبکه‌ای از پیمان‌های پولی، نظام‌های پرداخت، کریدورهای حمل‌ونقل و توافقات تجاری شکل بگیرد. مزیت جغرافیایی ایران نیز این روند را تکمیل می‌کند. اگر تجارت منطقه‌ای با ارزهای محلی در کنار کریدورهایی مانند شمال-جنوب قرار گیرد، ایران می‌تواند هم از محل ترانزیت و هم از محل تسویه مالی غیرغربی، نقش پررنگ‌تری در تجارت منطقه‌ای به دست آورد.

نبض اقتصاد

ارسال پرونده ۲۷۱ متهم ارزی به دستگاه قضا

تراکنش‌های بانکی مشکوک منجر به اخلاخ در نظام پولی و ارزی کشور از سوی بانک مرکزی، مورد رصد و شناسایی قرار می‌گیرد و در این راستا، پرونده ۲۷۱ نفر با ۳۰۰ همت تراکنش مشکوک منجر به اخلاخ در نظام پولی و ارزی کشور در یک ماه گذشته به مراجع قضایی ارسال شد.

طبق اعلام بانک مرکزی، این بانک با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاه‌های نظارتی و قضایی نسبت به رصد و شناسایی تراکنش‌های مشکوک، اقدام کرده و در مرحله نخست براساس مفاد بند «ب» ماده ۴۲ قانون بانک مرکزی، اسامی و مشخصات اشخاص مظنون با اخلاخ در بازار ارز و فلزات گرانبها را برای ادامه مسیر فرایندهای قانونی به دادستان کل کشور معرفی کرده است. همچنین براساس مفاد بند «الف» همان قانون، حساب‌های اشخاص مظنون به پولشویی پس از اخذ تاییدیه از مرکز اطلاعات مالی، مسدود شده و محدودیت‌های بانکی شدید نسبت به آنها اعمال خواهد شد. از سوی دیگر با همکاری مرکز اطلاعات مالی، اسامی اشخاصی که رفتارهای مالی و تراکنش‌های مشکوک بانکی در حوزه‌های بررسیک خصوصاً خرید و فروش ارز، فلزات گرانبها، رمزارز و ... به صورت غیرشفاف داشتند و این موارد با عدم رعایت ضوابط و مقررات شفاف‌سازی تراکنش‌های بانکی بوده، در فهرست مظنونین موضوع مواد ۸۳ الی ۸۵ آیین‌نامه مبارزه با پولشویی قرار گرفته و با تأیید مرکز اطلاعات مالی از سوی شبکه بانکی کشور، محدودیت‌های شدیدی در ارائه خدمات بانکی به آنها اعمال شده است.

خبر

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: «طرح حمل یکسره» از اقداماتی است که با هدف شتاب بخشی به مبادله و ترخیص کالاها در دستور کار هیأت دولت قرار دارد.

سیدعلی مدنی‌زاده با ابراز امیدواری درباره تصویب این طرح در هیأت دولت در آینده نزدیک افزود: با تصویب این طرح، اقدامات اولیه درباره کامیون هاو دیگر وسایل نقلیه حمل بار برای عبور از مرز، در مبدأ و همچنین امور

«طرح حمل یکسره»، روی میز دولت

بازار خودرو طی هفته‌های اخیر بار دیگر تحت تأثیر نوسانات نرخ ارز قرار گرفته است. افزایش نرخ دلار در چند هفته گذشته، قیمت خودرو را به‌طور میانگین ۱۰ درصد بالا برده است. با این حال، معاملات بازار خودرو به دلیل کاهش قدرت خرید مردم و افت تقاضای واقعی، در وضعیت رکود قرار دارد. در

چنین شرایطی، طرح افزایش تعرفه واردات خودرو تا ۱۰۰ درصد، به یکی از جدی‌ترین نگرانی‌های مصرف‌کنندگان تبدیل شده است؛ تصمیمی که اگرچه هنوز به مرحله اجرا و ابلاغ نهایی نرسیده اما در دولت مطرح شده و مخالفت مجلس و دیوان محاسبات را به دنبال داشته است. حدود دو هفته پیش، مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در قرار گرفتن پیشنهاد افزایش تعرفه واردات خودرو در دستور کار دولت خبر داد. براساس اظهارات او، حتی موضوع تعیین سود بازرگانی حداقل ۱۰۰ درصدی برای واردات خودرو مطرح شده است.

با این حال، هنوز تعرفه یکنواختی ۱۰۰ درصدی برای همه خودروهای وارداتی به‌صورت قطعی ابلاغ و اجرا نشده است. آنچه در حال حاضر محل اختلاف است، جایگزین شدن این نرخ ثابت به جای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی است؛ نظامی که در مقررات واردات خودرو برای سال ۱۴۰۵ پیش‌بینی شده و نرخ حقوق ورودی را براساس حجم موتور و نوع قوای محرکه تعیین کرده است.

براساس قانون بودجه سال ۱۴۰۵، حقوق گمرکی پایه خودرو ۴ درصد تعیین شده است. این رقم، تمام هزینه واردات خودرو را تشکیل نمی‌دهد، زیرا سود بازرگانی بخش مهم دیگری از حقوق ورودی است و دولت می‌تواند آن را برای گروه‌های مختلف خودرو تعیین کند. مطابق مقررات فعلی، خودروهای بنزینی با حجم موتور تا ۱۵۰۰ سی‌سی مشمول حقوق ورودی ۲۰ درصدی هستند. این نرخ برای خودروهای بنزینی با حجم موتور ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ سی‌سی به ۴۰ درصد می‌رسد. خودروهای دارای موتور ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۰ سی‌سی با حقوق ورودی ۱۳۰ درصدی، خودروهای ۲۵۰۱ تا ۳۰۰۰ سی‌سی با نرخ ۱۴۵ درصدی و خودروهای با حجم موتور بالاتر از ۳۰۰۰ سی‌سی با نرخ ۱۶۵ درصدی وارد می‌شوند. در مقابل، خودروهای تمام‌برقی مشمول حقوق ورودی ۴ درصدی و خودروهای هیبریدی مشمول نرخ ۱۵ درصدی هستند. این تفاوت نشان می‌دهد که در مقررات فعلی تلاش شده تعرفه خودروهای پرمصرف و لوکس افزایش یابد و برای خودروهای برقی و کم‌مصرف، مشوق تعرفه‌ای ایجاد شود؛ بنابراین اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی واردات همه خودروها، قیمت تمام‌شده خودرو را به شکل چشمگیری بالا می‌برد. برآوردهای کارشناسی نشان می‌دهد خودروهای اقتصادی در

واردات خودروهای لوکس ممنوع شود

سیاست دولت باید از واردات مدل‌های لوکس و گرانقیمت چند ۱۰هزار دلاری فاصله بگیرد. زیرا ورود خودروهای چند ۱۰ میلیاردی پاسخگوی نیاز بازار عمومی نیست و اثر ملموسی بر تعادل بازار ندارد. هدف مجلس از تصویب قانون ساماندهی صنعت خودرو، تسهیل دسترسی اقشار متوسط به خودروهای ایمن و کم‌مصرف و شکستن دیوار

استخراج غیرمجاز رمزارز در شرایطی که شبکه برق کشور همچنان با مسأله ناترازی مواجه است، به یکی از محورهای جدی مدیریت مصرف و صیانت از زیرساخت‌های انرژی تبدیل شده. وزارت نیرو از تشدید برخورد با فعالان این حوزه خبر داده و اعلام کرده که علاوه بر جرایم نقدی و کیفری، پروانه فعالیت واحدهای متخلف نیز با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت ابطال خواهد شد. همزمان، آمارهای توانیر از کشف ۱۳ هزار دستگاه ماینر غیرمجاز در پنج ماه نخست امسال حکایت دارد.

مصطفی رجبی مشهدی معاون برق و انرژی وزارت نیرو، با اشاره به تشدید برخورد با استخراج‌کنندگان غیرمجاز رمزارز اعلام کرد که برای این افراد مجازات‌های کیفری سنگینی از جمله حبس در نظر گرفته خواهد شد. به گفته او، از این پس در مواردی که استخراج غیرمجاز کشف شود، علاوه بر جرایم نقدی، پروانه فعالیت متخلفان توسط وزارت صمت ابطال می‌شود و برق مصرفی این واحدها نیز به مدت یک‌سال با تعرفه غیرارانه‌ای محاسبه خواهد شد. این رویکرد نشان می‌دهد سیاست برخورد با ماینرهای غیرمجاز دیگر صرفاً به قطع برق یا دریافت جریمه محدود نیست و مجموعه‌ای از ابزارهای حقوقی، اقتصادی و نظارتی برای مقابله با این فعالیت در نظر گرفته شده است.

مربوط به محموله‌های وارداتی نیز در مقصد و گمرکات داخلی انجام خواهد شد. وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: پیش از این، هماهنگی‌های مورد نیاز درباره این طرح با دستگاه‌هایی که باید بر فرآیندها نظارت کنند، انجام شده و این طرح هم‌اینک برای تصویب در دستور کار دولت است. مدنی‌زاده خاطرنشان کرد: برای ترخیص کالا در گمرکات داخلی نیز سقف زمانی تعیین

ارز دولتی، زیر چرخ خودروهای لوکس

کارشناسان معتقدند دولت باید واردات خودرو را به سمت خودروهای اقتصادی و کم‌مصرف هدایت کند

صورت اجرای این تصمیم، بیش از ۴۰ درصد افزایش قیمت پیدا خواهند کرد.

تعرفه ۱۰۰ درصدی ابلاغ نشده است

با افزایش نگرانی‌ها درباره توقف ترخیص خودروهای وارداتی، وزارت صنت، معدن و تجارت اعلام کرد هیچ ابلاغیه‌ای برای توقف ترخیص خودروها از گمرکات کشور صادر نشده است. براساس اعلام این وزارتخانه، روند ورود و ترخیص خودروها مطابق مقررات جاری ادامه دارد. البته عزت‌الله زارعی، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت گمانه‌زنی‌ها درباره اعمال تعرفه یکسان ۱۰۰ درصدی را رد کرد و گفت: این وزارتخانه چنین پیشنهادی را مطرح نکرده است. رویکرد مورد حمایت وزارت صمت، تعیین تعرفه براساس حجم موتور و تفکیک خودروهای بنزینی، هیبریدی و برقی است. با این حال، طرح این پیشنهاد در کمیسیون اقتصادی دولت همچنان موجب ابهام و بلاتکلیفی بازار شده است. از یک سو دولت با محدودیت منابع مالی و نیاز به جبران کسری بودجه مواجه است و از سوی دیگر، جهش تعرفه باعث افت شدید واردات خودرو و افزایش بهای نهایی آن خواهد شد.

هشدار دیوان محاسبات و مجلس

دیوان محاسبات کشور نیز هفته گذشته نسبت به احتمال اعمال تعرفه یکنواخت ۱۰۰ درصدی هشدار داد. این نهاد نظارتی اعلام کرد: چنین تصمیمی با ماده یک قانون ساماندهی صنعت خودرو مبنی بر تعیین حقوق ورودی متناسب با حجم موتور، مصرف سوخت و میزان آلایندگی و همچنین با ماده ۹ قانون هوای پاک در تضارش آشکار است. دیوان محاسبات افزود: تعرفه خودرو باید به‌صورت پلکانی تعیین شود؛ به این معنا که

مربوط به محموله‌های وارداتی نیز در مقصد و گمرکات داخلی انجام خواهد شد. وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: پیش از این، هماهنگی‌های مورد نیاز درباره این طرح با دستگاه‌هایی که باید بر فرآیندها نظارت کنند، انجام شده و این طرح هم‌اینک برای تصویب در دستور کار دولت است. مدنی‌زاده خاطرنشان کرد: برای ترخیص کالا در گمرکات داخلی نیز سقف زمانی تعیین

شده و اقدامات نظارتی در زمینه استاندارد، قرنطینه، مسائل بهداشتی و... در یک بازه زمانی مشخص انجام خواهد شد تا در نهایت بتوانیم پروژه ترخیص سه روزه را محقق کنیم. وی در پاسخ به پرسشی مبنی بر افق زمانی اجرای طرح ترخیص سه روزه نیز گفت: برآورد ما این است که این طرح دو ماه پس از تصویب در هیأت دولت اجرایی شود.

می‌برد و حجم واردات را کاهش می‌دهد. چنین تصمیمی هدف قانونگذار برای ساماندهی بازار خودرو را به حاشیه می‌راند. مجلس با تصویب قانون واردات خودرو تلاش کرد خودروسازان داخلی را در معرض رقابت واقعی قرار دهد تا کیفیت محصولات ارتقا یابد و قیمت تمام‌شده کنترل شود.

در این نشست، دیگر اعضای کمیسیون نیز با افزایش تعرفه مخالفت کردند. رضا نقی‌پور با اشاره به بحران تأمین سوخت، پرسید چرا در شرایطی که قرار بود خودروهای اقتصادی، برقی و کم‌مصرف وارد کشور شوند، ناگهان پیشنهاد تعرفه ۱۰۰ درصدی مطرح شده است. مصطفی طاهری نیز تعرفه را ابزار سیاست صنعتی دانست و بیان کرد: اگر هدف از افزایش تعرفه، جبران کسری بودجه باشد، این اقدام نباید با عنوان حمایت از واردات خودروهای اقتصادی توجیه شود.

ناترازی بنزین؛ ضرورت واردات خودروهای کم‌مصرف

همزمان با مناقشه تعرفه‌ای، کشور با بحران ناترازی بنزین مواجه است. غلامرضا دهقان ناصرابادی، عضو کمیسیون انرژی مجلس می‌گوید: نمی‌توان تمام بار اصلاح الگوی مصرف را بر دوش مردم انداخت و حل پایدار این مسأله به اصلاحات ساختاری در بخش تولید و واردات وابسته است. او افزود: افزایش تعداد خودروها، تعلل در اسقاط خودروهای فرسوده، تأخیر در توسعه خودروهای برقی و هیبریدی و مصرف سوخت بالای خودروهای داخلی از عوامل اصلی رشد مصرف بنزین هستند. دولت برای مقابله با ناترازی انرژی، باید واردات پرسرعت خودروهای کم‌مصرف و توسعه حمل‌ونقل عمومی را عملیاتی کند. محمد رستمی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز با اشاره به حدود ۲۵ میلیون خودرو در کشور تأکید کرد که این ناوگان حداقل ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌کند. او با مقایسه مصرف سوخت ایران و آلمان گفت: سیاست‌های اشتباه در دوره‌های مختلف کشور را به وضعیت کنونی رسانده و یکی از راهکارهای موجود، واردات خودروهای کم‌مصرف است. در صورت اجرای تعرفه یکنواخت ۱۰۰ درصدی، نخستین ذی‌نفع احتمالی دولت خواهد بود. افزایش تعرفه می‌تواند درآمد دولت از محل واردات را افزایش دهد؛ به‌خصوص در شرایطی که دولت با محدودیت منابع مالی و فشار بودجه‌ای مواجه است. با این حال، افزایش تعرفه می‌تواند حجم واردات را نیز کاهش دهد و در نتیجه بخشی از درآمد مورد انتظار را ختنی کند. البته خودروسازان داخلی و مونتاژکاران بخش خصوصی از کاهش فشار رقابتی متنفع خواهند شد؛ زیرا گرانگاری وارداتی‌ها، حاشیه‌امن محصولات آنها را گسترش می‌دهد. اگر خودروهای کامل با تعرفه ۱۰۰ درصدی وارد شوند اما قطعات منفصله با نرخ پایین‌تری وارد کشور شوند، فاصله اقتصادی میان واردات خودروی کامل و مونتاژ داخلی بیشتر خواهد شد. در این میان، مصرف‌کننده نهایی بازنده اصلی خواهد بود. هزینه تعرفه از واردکننده اخذ می‌شود اما در نهایت به بهای تمام‌شده اضافه شده و از جیب خریدار پرداخت خواهد شد. کارشناسان معتقدند: بدون اصلاح ساختار تولید و ایجاد فضای رقابتی واقعی، افزایش دیوارهای تعرفه‌ای تنها به تعمیق انحصار و افزایش هزینه قیمت برای مصرف‌کننده منتهی خواهد شد.

خودرو تنظیم بازار، افزایش رقابت، کاهش مصرف سوخت و حمایت از مصرف‌کننده است، چرا باید همه خودروها یک تعرفه واحد مواجه شوند؟ یک سیاست تعرفه‌ای منطقی باید میان خودروهای اقتصادی و کم‌مصرف با خودروهای لوکس و پرمصرف تفاوت قائل شود. در واقع، واردات خودرو زمانی می‌تواند به اصلاح بازار کمک‌کند که به سمت خودروهای اقتصادی، کم‌مصرف، با کیفیت و قابل خرید برای بخش بزرگ‌تری از جامعه هدایت شود.

منطقی وارد شوند، علاوه بر کمک به حل ناترازی

بنزین، می‌تواند رقیبی برای تولیدات داخلی و مونتاژی باشند. این رقابت، خودروسازان داخلی را ناچار می‌کند کیفیت محصولات خود را افزایش دهند، هزینه تمام‌شده را کاهش دهند و مصرف سوخت را پایین بیاورند. از این رو، تصمیم‌گیری نهایی در دولت باید بر اساس منافع بلندمدت ملی و قوانین بالادستی تنظیم شود. اکنون پرسش اصلی این است که اگر هدف دولت از واردات

قرار گیرد، نه آن‌که زیر چرخ خودروهای لوکس

و منافع عده‌ای خاص هدر رود. بنابراین دولت باید واردات را به سمت خودروهای اقتصادی، کم‌مصرف، ایمن و استاندارد هدایت کند. خودروهایی نظیر تویوتا یاریس هیبرید، سوزوکی سویت و بالئو و هیوندای آی۰۱ از نمونه‌های شاخص و کم‌مصرف در بازارهای جهانی هستند که با تعرفه‌های پایین می‌توانند به بازار کشور راه یابند. اگر خودروهای اقتصادی و کم‌مصرف با تعرفه

گزارش

برخورد سخت با ماینرهای غیرمجاز

اشاره به تجربه سایر کشورها از جمله چین و روسیه تأکید کرده که مقابله با استخراج غیرمجاز رمزارز در بسیاری از کشورها نیز به دلیل آثار آن بر شبکه انرژی در دستور کار قرار گرفته است.

هزینه‌ای فراتر از مصرف برق

از نگاه توانیر، تبعات استخراج غیرمجاز تنها به افزایش مصرف برق محدود نمی‌شود. اله داد معتقد است فعالیت این مراکز می‌تواند فرصت‌های شغلی را نیز تحت تأثیر قرار دهد. به گفته او، برق مصرفی یک مزرعه رمزارز با ۳۰ تا ۴۰ دستگاه ماینر می‌تواند معادل مصرف یک کارگاه تولیدی باشد. بنابراین برق که به‌صورت غیرمجاز در استخراج رمزارز مصرف می‌شود، می‌توانست در یک واحد تولیدی برای ایجاد محصول، ارزش افزوده و اشتغال به‌کار گرفته شود. این موضوع در شرایطی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که شبکه برق کشور همزمان باید پاسخگوی نیاز بخش خانگی، تجاری و صنعتی باشد و مدیریت مصرف در دوره‌های اوج بار به یک ضرورت تبدیل شده است.

از سوی دیگر، فعالیت ماینرها می‌تواند خطرات ایمنی نیز ایجاد کند. اله داد از وقوع نزدیک به ۲۱ مورد آتش‌سوزی در

من کامل را در
چام‌جم آنلاین
بخوانید